

اتحاد نخبگان و مردم راه برون رفت از مشکلات است

گروه سیاسی: مسعود پزشکیان «دیروز دوشنبه ۵ خرداد ۱۴۰۴ در آیین سالروز تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: دانشگاه باید افرادی را تربیت کند که عاشق سرزمین خود باشند و برای ساختن آینده همین آب و خاک تلاش کنند. به گزارش «نقش جهان»، رئیس جمهور با بیان اینکه اگر اراده لازم را داشته باشیم قادر به انجام هر کاری هستیم، گفت: چند ماه پیش فردی عادی بودم اما امروز رئیس جمهور هستم، همه ما همین هستیم...

الزامات اصلاح قیمت حامل های انرژی

گروه اقتصاد کلان: اخیراً هیأت وزیران در مصوبه ای عرضه گاز و تیل با سه نرخ سهمیه ای، نیمه یارانه ای و آزاد را تصویب کرده است. این سیاست با هدف حمایت از ناوگانی که دارای بارنامه برخط در شبکه حمل و نقل است، اجرا می شود. طبق مصوبه دولت، قیمت سهمیه ای همچنان به قوت خود باقی است. یک نرخ نیمه یارانه ای به عنوان نرخ دوم و یک نرخ آزاد به عنوان نرخ سوم، برای گاز و تیل تعیین شده است. اگرچه اجرای اتین مصوبه بعد از چند روز متوقف و به تعویق افتاد، این موضوع همچنان یک امر بسیار مهم برای اقتصاد کشور محسوب می شود. به گزارش «نقش جهان»، گاز و تیل، به عنوان یکی از پرمصرف ترین و پرکاربردترین فرآورده های نفتی در اقتصاد ایران، نقشی اساسی در عملکرد شبکه های حمل و نقل، تولید صنعتی، کشاورزی، نیروگاه های برق و سایر حوزه های زیرساختی ایفا می کند...

تاکید تهران بر عدم عبور از خطوط قرمز در مذاکرات

رد پای شبکه های غیر رسمی مالی در گرانی صادرات

گروه صنعت و معدن: معاون وزیر صمت گفت: استفاده از شبکه های غیر رسمی مالی، از جمله صرافی ها و شرکت های خصوصی، هزینه های ۱۵ درصد بر تجارت تحمیل می کنند؛ در صورت رفع آنها، امکان رشد چشمگیر صادرات وجود دارد. به گزارش مهر، محمد علی دهقان دهنوی در یک گفتگوی تلویزیونی در تشریح آمارهای صادراتی کشور، اظهار کرد: سال گذشته صادرات غیر نفتی ایران با رسیدن به رقم ۵۷.۸ میلیارد دلار، رشد ۱۶ درصدی نسبت به سال پیش از آن را ثبت کرد...

نقش محوری بانک مرکزی در جذب سرمایه

گروه اقتصاد کلان: در سال های اخیر، اقتصاد ایران با چالش های متعددی در حوزه تولید، سرمایه گذاری و رشد اقتصادی پایدار مواجه بوده است. به گزارش «نقش جهان»، شعار سال ۱۴۰۴ با عنوان «سرمایه گذاری برای تولید» که از سوی رهبر معظم انقلاب...
۶

کمبودها در سایر بنادر خطر ساز می شود؟

خطر تکرار حادثه بندر رجایی این بار در شلمچه

مجموع این سه هزار یا پنج هزار، فقط ۱۵۰ کانتینر بازدید می شود! خبر چرا؟ بقیه بازدید نمی شود و می آید؛ وقتی داخل انبار رفت، معلوم می شود که جنس قاچاق است که وارد شده است؛ [آن هم] از مبادی رسمی کشور. دلیل این امر نیز، نبود دستگاه های ایکس ری برای بازرسی دقیق و سریع در بنادر و پایانه های تجاری کشور است. موضوعی که خسرو پناه، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز چند ماه پیش در مصاحبه ای عنوان کرد: «من شخصا برای بازدید به بندر شهید رجایی رفتم. کانتینر هایی که از خارج وارد می شوند، هیچ کدام تحت بررسی دستگاه های ایکس ری قرار نمی گیرند. در بندر شهید رجایی فقط یک دستگاه ایکس ری وجود دارد و آن هم فقط برای کانتینر های ترانزیتی است. برای کالاهای داخلی اصلاً کنترل انجام نمی شود. یعنی در کانتینر را باز می کنند، یک نگاه سطحی می اندازند و می بندند.» البته با توجه به حجم بسیار بالای واردات و صادرات این پایانه، امکان بازرسی توسط نیروی انسانی وجود ندارد و لاجرم باید از دستگاه های اسکن پیشرفته موسوم به ایکس ری استفاده کرد. این دستگاه ها با دو مزیت سرعت و دقت بالاتر نسبت به بازرسی انسانی، می توانند تا چندین برابر سرعت بازرسی کامیون ها و کانتینر ها را زیاده تر کنند. بر اساس اطلاعات منتشر شده، در حال حاضر حدود ۳۰ دستگاه ایکس ری کامیونی در گمرکات اجرایی کشور فعال هستند و این در حالی است که تعداد گمرکات کشور در حوزه واردات و صادرات به ترتیب ۴۴ و ۴۸ مورد است. این آمار به این معنا است که بخش قابل توجهی از گمرکات و پایانه های تجاری کشور در معرض خطری مشابه بندر شهید رجایی هستند و در صورت سهل انگاری امکان وقوع فاجعه ای مشابه وجود دارد. بندر شهید رجایی اولین و آخرین قربانی نبود دستگاه ایکس ری نیست، بلکه بسیاری از پایانه های زمینی تجاری نیز به این مشکل دچار هستند که در این میان پایانه راهبردی شلمچه از مهم ترین آن ها است.

در پایانه شلمچه که یکی از حیاتی ترین گذرگاه های اقتصادی کشور است، چندین سال پیش یک دستگاه ایکس ری برای بازرسی دقیق محموله های باری خریداری شد. به گزارش «نقش جهان» به نقل از تسنیم، در پایانه شلمچه که یکی از حیاتی ترین گذرگاه های اقتصادی کشور است، چندین سال پیش یک دستگاه ایکس ری برای بازرسی دقیق محموله های باری خریداری شد. این دستگاه با وجود این که در تامین امنیت تجارت بسیار موثر است، با سکوت عجیب سازمان منطقه آزاد اروند به عنوان متولی امور پایانه بلا استفاده مانده است. در این شرایط و با توجه به فاجعه بندر شهید رجایی راه اندازی این دستگاه توسط سازمان منطقه آزاد ضروری است. در روز هایی که کشور با مشکلات پیچیده اقتصادی، امنیتی و بین المللی دست و پنجه نرم می کند، مشکلاتی وجود دارد که شاید در ظاهر کم اهمیت به نظر برسند، اما در بزنگاه ها می توانند به بحران های ملی تبدیل شوند. یکی از این موارد، موضوع استفاده نکردن از دستگاه های ایکس ری در مرز ها و مبادی ورودی کشور است. شاید این موضوع تا همین چند هفته پیش صرفاً یک مشکل اداری یا مدیریتی تلقی می شد، اما حادثه تلخ انفجار در بندر شهید رجایی، زنگ خطری واقعی را برای کشور به صدا درآورد. طبق برخی گزارش ها، منشأ این انفجار، محصولات بوده اند که به دلیل نبود دستگاه های دقیق بازرسی به ویژه ایکس ری، با دقت بازرسی نشده اند. این در حالی است که ماده ۴۵ قانون مقررات صادرات و واردات تصریح می کند: «کلیه کالاهای وارداتی و صادراتی باید پیش از ترخیص، تحت بررسی های فنی شامل اسکن ایکس ری و نمونه برداری احتمالی قرار گیرند.» همچنین رهبر معظم انقلاب نیز در اول فروردین سال ۱۳۹۶ درباره عدم بازرسی دقیق کانتینر ها در یک بندر مشخصی هشدار دادند: «به بنده گزارش دادند که از فلان بندر - یک بندر مشخصی - در روز مثلاً سه هزار تا پنج هزار کانتینر وارد کشور می شود. از

پایگاه خبری - تحلیلی نقش جهان نیوز

نقش جهان
www.naghshejahannews.irآخرین اخبار و تحلیل های روز اقتصادی را
در پایگاه اینترنتی نقش جهان بخوانید

یادداشت

تلاش های اردوغان
برای تغییر قانون اساسی

■ علی قائم مقامی، کارشناس مسائل ترکیه

در مجلس ترکیه که مجموعاً ۶۰۰ نماینده دارد، توزیع قدرت میان احزاب سیاسی نشان دهنده وضعیت پیچیده و پرتنش سیاست داخلی این کشور است. حزب عدالت و توسعه به رهبری رجب طیب اردوغان، به همراه متحد اصلی اش، حزب حرکت ملی گرا، تحت چارچوب «اتلاف جمهور» جمعاً ۳۲۰ نماینده را در اختیار دارند و از این میان، حزب عدالت و توسعه به تنهایی ۲۷۳ نماینده دارد. بخشی از این نمایندگان، در ماه های اخیر، از احزاب دیگر به این حزب پیوسته اند و در واقع باید گفت که آنها خریداری شده اند. حزب حرکت ملی گرانیز که یکی از احزاب ناسیونالیست ترک و از متحدان جدی اردوغان است، حدود ۴۷ نماینده دارد. در مقابل، سایر احزاب حاضر در مجلس ترکیه شامل گروه هایی با گرایش های سیاسی، قومی و ایدئولوژیک متنوع هستند. حزب «راه نو» با ۲۳ نماینده ائتلافی از احزاب کوچک است و نمایندگان مستقل، که از هیچ حزب مشخصی تبعیت نمی کنند، هشت نفر هستند. حزب «هدا پار» که یک حزب اسلامی گرای کردی محسوب می شود، چهار نماینده دارد. حزب رفاه نوین به رهبری فاتح اربکان، فرزند نجم الدین اربکان، نیز چهار کرسی را در اختیار دارد. حزب کارگر ترکیه که خط مشی سوسیالیستی دارد، سه نماینده دارد. حزب آینده به رهبری احمد داووداوغلو، نخست وزیر پیشین ترکیه نیز، تنها دو کرسی در مجلس دارد. در کنار این ها، حزب «برابری و دموکراسی خلق ها» با ۵۶ نماینده، نقش بسیار مهمی در معادلات مجلس بازی می کند. این حزب نیز گرایش های کردی دارد و گاه به وابستگی به پ.ک.ک متهم می شود. مجموع نمایندگان فعلی فعال در مجلس ۵۹۲ نفر است، یعنی هنوز هشت کرسی بلاتصدی باقی مانده یا در فرایندهای مختلف قانونی از اختیار خارج شده اند. برای اصلاح قانون اساسی ترکیه، بر اساس قانون مصوب ۲۰۱۷، دست کم به ۳۷۶ رأی نیاز است تا طرح پیشنهادی به همه پرسی عمومی گذاشته شود. اگر این طرح ۴۰۱ رأی کسب کند، بدون نیاز به referendum مردمی مستقیماً به تصویب خواهد رسید. بنابراین، تلاش اردوغان و ائتلاف جمهور بر این است که بتوانند با کسب حمایت حزب برابری و دموکراسی خلق ها، که ۵۶ نماینده دارد، مجموع آرا را به ۳۷۶ برسانند تا زمینه همه پرسی عمومی برای تغییر قانون اساسی را فراهم کنند. این در حالی است که اختلاف نظر میان این دو جناح، یعنی اردوغان و ائتلاف جمهور از یک سو، و حزب دموکراسی خلق ها از سوی دیگر، همچنان پابرجاست. حزب دموکراسی خلق ها اعلام کرده اند که خواستار اصلاح قانون اساسی به گونه ای هستند که در آن حقوق کردها به صورت روشن و قانونی تضمین شود. از سوی دیگر، این حزب پیمان لوزان را که پایه حقوقی و بین المللی موجودیت ترکیه است، نپذیرفته و اصل چهاردهم اصول ویلسون را مبنای حقوقی خود می داند. اصل چهاردهم اصول ویلسون، حق تشکیل دولت مستقل برای اقلیت های قومی را به رسمیت می شناسد. این امر از منظر امنیت ملی ترکیه تهدیدی جدی تلقی می شود، چراکه پذیرش آن به معنای تجزیه پذیری کشور خواهد بود.

عراقچی: تکلیف غنی سازی از نظر ایران روشن است

تاکید تهران بر عدم عبور از خطوط قرمز در مذاکرات

مطالبه می کنند که این موضوع نیز درست است. عراقچی بیان کرد: مذاکرات، نبرد اراده ها است که جریان دارد و در این راستا دلمان به قاطبه مردم ایران خصوصاً نمایندگان گرم است؛ عاقبت این مذاکرات وقتی معلوم می شود که حقوق مردم ایران تامین شود. وی در رابطه با ادعای برخی رسانه ها نسبت به تداوم مذاکرات تا تابستان سال جاری، گفت: همه این موارد گمانه زنی است. ما عجله ای نداریم و البته تأخیر نیز ایجاد نمی کنیم؛ به عبارتی هر یک ساعتی که تحریم ها زودتر برداشته شود، ما دریغ نمی کنیم و تلاشمان را خواهیم کرد ولی نه به قیمت از دست رفتن حقوق مردم ایران لذا با صبر و آرامش مذاکره می کنیم و از حقوق مردم کوتاه نمی آیم که از جمله آن بحث غنی سازی است. وزیر امور خارجه کشورمان در رابطه با تعیین تکلیف موضوع غنی سازی، تأکید کرد: این موضوع از نظر ما روشن است.

مورد آنها تبادل نظر می کنیم. این عضو کابینه دولت چهاردهم در گفت و گو با خانه ملت در رابطه با دغدغه نمایندگان نسبت به موضوع مذاکرات، تصریح کرد: در وهله نخست ایستادگی بر حقوق مردم ایران از سوی نمایندگان مورد تأکید قرار گرفت که حرف درستی است و در ادامه به ضرورت حل مشکلات کشور اشاره شد؛ همچنین نمایندگان سیاست خارجی فعال و اثر گذار را

مانند نشست منطقه ای دیپلماسی استانی که در شیراز برگزار شد و فواید آن برای کشور، توضیح داده شد. وی افزود: در این میان در رابطه با سایر مسائل منطقه خصوصاً جنایات اسرائیل در غزه تبادل نظر خوبی صورت گرفت؛ در واقع باید یادآور شد بحث مذاکرات یکی از کارهای وزارت خارجه محسوب می شود و کاری زیاد دیگری نیز در این مجموعه انجام می شود لذا در

گروه سیاسی: وزیر امور خارجه با اشاره به اینکه ایستادگی بر حقوق مردم ایران از سوی نمایندگان مورد تأکید قرار دارد، گفت: تکلیف موضوع غنی سازی از نظر ما روشن است و عاقبت مذاکرات وقتی معلوم می شود که حقوق مردم ایران تامین شود. به گزارش «نقش جهان»، سید عباس عراقچی با اشاره به محور نشست امروز با نمایندگان کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، گفت: امروز فرصتی شد در خدمت اعضای کمیسیون امنیت ملی باشیم؛ خوشبختانه ارتباط ما با کمیسیون خوب است و تقریباً بنده یا معاونان وزارتخانه به صورت مستمر در کمیسیون حضور داریم. وزیر امور خارجه کشورمان با اشاره به اینکه در این نشست بحث خوبی در رابطه با مذاکرات دو جانبه صورت گرفت، اظهار کرد: توضیحاتی در خصوص آخرین دور مذاکرات برای نمایندگان ارائه و همچنین در رابطه با سایر فعالیت های وزارت خارجه

سخنگوی دستگاه دیپلماسی:

هیچ نرمشی در زمینه غنی سازی نشان نمی دهیم

دارند و می خواهند مسائلی که با برخی از طرف ها دارند را در مذاکرات اعمال کنند. وی تأکید کرد: ما کشور های اروپایی را به اتخاذ رویکرد سازنده در روند مذاکراتی دعوت می کنیم. بقایای همچنین با بیان اینکه «زمان و مکان دور بعدی مذاکرات غیر مستقیم ایران و آمریکا مشخص نشده است و در این زمینه در حال مشورت با طرف عمانی هستیم». گفت: طرف عمانی هر موقع در این زمینه به جمع بندی برسد با مشورت با طرفین (ایران و آمریکا) این موضوع را اعلام می کند. سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی در ارتباط با اخبار رسانه ها مبنی بر اینکه در جریان مذاکرات غیر مستقیم بین ایران و آمریکا، تهران توافق کرده است که به مدت ۳ سال غنی سازی خود را متوقف کند، گفت: چنین چیزی صحت ندارد.

خبر سازی ها و گزارش های رسانه ای که در مورد مذاکرات و ایران منتشر می شود باید منابع اولیه انتشار این گزارش ها را مورد بررسی قرار داد، بسیاری از این خبر سازی ها از منابع وابسته به رژیم صهیونیستی و به صورت هدفمند جهت تخریب روند مذاکراتی مطرح می شود و هدف آنها از این خبر سازی ها و گزارش ها کاملاً مشخص است. وی ادامه داد: ایران در چند هفته اخیر نشان داده است که به دنبال ائتلاف وقت نیست و به صورت جدی و هدفمند در راستای رسیدن به یک تفاهم عادلانه و منصفانه مبتنی بر واقعیات وارد عرصه مذاکرات شده است. بقایای با بیان اینکه «در نفس این گزارش باید شک کرد»، گفت: اگر حتی این گزارش درست باشد متأسفانه بیانگر این موضوع است که برخی از کشورهای اروپایی بر رویکرد غیر سازنده خود تأکید

ما هرگز این جنایت ها را فراموش نمی کند». حمایت مستقیم و غیر مستقیم برخی از کشور ها از ادامه جنایت های رژیم صهیونیستی را به شدت محکوم کرد. وی با بیان اینکه «مقابلاً نیز گفته ایم که آماده ادامه گفت و گو ها با اروپا هستیم» اظهار کرد: در مورد زمان و مکان دور جدید گفت و گو های ایران و ترویسکای اروپا باید با هماهنگی بین همکاران ما در وزارت خارجه و سه کشور اروپایی تصمیم گیری شود. سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین در پاسخ به سوالی مبنی بر این که بر اساس برخی گزارش های رسانه ای، سه کشور اروپایی به دولت آمریکا هشدار داده اند که ایرانی ها برای جلوگیری از تحریم ها در مذاکرات تعلل می کنند و اینکه ایران به دنبال اختلاف افکنی بین آمریکا و اروپا است، واکنش شما چیست؟ گفت: در مورد این

گروه سیاسی: اسماعیل بقایای، سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری دیروز (دوشنبه) خود به ارائه گزارشی از مهم ترین تحولات حوزه سیاست خارجی در هفته گذشته پرداخت. وی با اشاره به برگزاری مجمع گفت و گوی تهران ایران گفت: برگزاری این نشست در این سطح نشان دهنده اهمیت جمهوری اسلامی ایران و تأکید تهران بر تعامل و گفت و گو دارد. به گزارش «نقش جهان»، بقایای همچنین با بیان اینکه دور پنجم گفت و گو های غیر مستقیم ایران و آمریکا روز جمعه در رم برگزار شد، گفت: همچنان در حال حاضر یکی از مهمترین مسائل منطقه ما استمرار نسل کشی و جنایت های رژیم صهیونیستی در غزه و فلسطین است. این جنایت ها باعث شرم انسان و انسانیت است. وی با بیان اینکه «منطقه

پزشکیان در سالروز تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی تأکید کرد:

اتحاد نخبگان و مردم راه برون رفت از مشکلات است

است. رئیس جمهور تأکید کرد: انسان در کهکشان راه شیری ذره ای بیش نیست و کهکشان ما نیز در مقابل کائنات نقطه ای بیش نیست و لذا نباید در این کره خاکی مغرور شویم و به کسی زور بگوییم، ظلم کنیم و قلدری ورزیم. پزشکیان با بیان اینکه مردم و کشور به دانشگاهیان، نخبگان و علما نیاز دارند، گفت: شاید خیلی از افراد ندانند که نخبگان و دانشمندان ما چه خدماتی به کشور می کنند اما کسی که برای مردم کشور و خدا کار می کند، بدون منت برای نجات منطقه، باور خود و موفقیت کشورش حاضر است از زندگی خودش نیز بگذرد.

هم نمی گنجد کافی است که اراده و باور لازم را داشته باشیم. پزشکیان با اشاره به برگزاری مذاکرات هسته ای غیر مستقیم بین ایران و آمریکا، اظهار داشت: اینگونه نیست که اگر نخواهند با ما مذاکره کنند و ما را تحریم کنند از گرسنگی بمیریم، ما راه پیدا خواهیم کرد، برای برون رفت از مشکلات صدها راه وجود دارد تنها کافی است که دست به دست هم دهیم و با هم متحد شویم و اجازه دهیم نخبگان در میدان عمل کار کنند. وی با تأکید بر اینکه نباید افراد به واسطه جنسیت، قومیت و یا گرایش سیاسی کنار گذاشته شوند، ادامه داد: تقوا به معنای تصمیم و عمل بی خطا و در راه حق و مردم

گروه سیاسی: مسعود پزشکیان «دیروز دوشنبه ۵ خرداد ۱۴۰۴ در آیین سالروز تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: دانشگاه باید افرادی را تربیت کند که عاشق سرزمین خود باشند و برای ساختن آینده همین آب و خاک تلاش کنند. به گزارش «نقش جهان»، رئیس جمهور با بیان اینکه اگر اراده لازم را داشته باشیم قادر به انجام هر کاری هستیم، گفت: چند ماه پیش فردی عادی بود اما امروز رئیس جمهور هستیم، همه ما همین هستیم، تنها نمی نیستیم که می توانیم رئیس جمهور شوم بلکه همه ما می توانیم به جایگاه بالایی دست پیدا کنیم. می توانیم کارهایی انجام دهیم که حتی در عقل

یادداشت

عبرت‌هایی برای باقیمانده برنامه هفتم توسعه

■ محسن محمدی حسنلونی کارشناس اقتصادی

برنامه پنج‌ساله هفتم، آخرین حلقه از زنجیره سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، با هدف بلندپروازانه رشد متوسط ۸ درصدی از ابتدای ۱۴۰۳ روی کاغذ آمد؛ اما سه سال معطلی تصویب - از پایان رسمی برنامه ششم در ۱۴۰۰ تا تبدیل شدن متن به قانون در ۱۸ تیر ۱۴۰۳ - نخستین ضربه را به آن زد و فرصت برنامه‌ریزی پیش‌دستانه برای دستگاه‌ها را عملاً سوزاند. ورود به سال اول، به جای آن که سنگ بنای محکمی برای چهار سال بعد باشد، به صحنه‌ای از آزمون و خطا بدل شد. تنها برای همان سال، برآورد شد که باید دست کم ۴ هزار و ۲۴۶ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری انجام شود - رقمی که به دلیل ناترازی بانک‌ها، تحریم و بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی هرگز تأمین نشد. به این ترتیب، هدف میان‌مدت جذب ۶۰ هزار و ۲۳۴ هزار میلیارد تومان منابع طی کل برنامه، از همان ابتدا در هاله‌ای از تردید فرو رفت. تأمین این حجم عظیم منابع تنها بخش معادله است؛ بخش دیگر، بهره‌وری است. متن قانون تصریح می‌کند که ۳۵ درصد رشد ۸ درصدی باید از محل ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید (۲۸ واحد درصد افزایش سالانه) به دست آید. در عمل، این هدف نیازمند نوسازی فناوری بنگاه‌ها، تربیت نیروی کار مهارت‌محور و کاهش شکست‌های مدیریتی است؛ پیش‌شرط‌هایی که هنوز به‌طور جدی دنبال نمی‌شوند و باعث شده‌اند اقتصاد ایران همچنان به منابع فیزیکی تکیه کند، نه به بازدهی بیشتر همین منابع. گلوگاه بعدی، فضای کسب و کار است. سازوکار مجوزدهی پریچ‌وخم، عدم قطعیت مقررات ارزی و مالیاتی و سهم بالای مداخلات دولتی، ریسک پروژه‌ها را آن‌قدر بالا برده که حتی سرمایه داخلی هم راهی به تولید پیدا نمی‌کند. اجرای کامل درگاه ملی مجوزها و محدود کردن امضاهای طلایی وعده داده شده؛ اما تا زمانی که این وعده‌ها به اقدام اجرایی شفاف و قابل پایش تبدیل نشود، جذب نقدینگی سرگردان جامعه به‌سوی تولید بعید خواهد بود. از سوی دیگر، تورم مزمن و رشد شتابنده نقدینگی مانند زهری تدریجی، چشم‌انداز سود پروژه‌های واقعی را تیره می‌کند. مجلس و دولت در متن برنامه، مهار تورم تا ۹.۵ درصد و کاهش رشد سالانه نقدینگی به ۱۳.۸ درصد در سال پایانی (۱۴۰۷) را مصوب کرده‌اند. رسیدن به این ارقام بدون استقلال عملی بانک مرکزی، انضباط مالی بودجه و فروش اوراق برای پوشش کسری‌ها ممکن نیست؛ با این حال، تجربه سال نخست نشان داد که همچنان از عملیات بازار باز تنها در حد صدور بخشنامه سخن می‌رود و دولت به تنخواه بانک مرکزی وابسته مانده است. در بخش برون‌نگر اقتصاد، برنامه هفتم بر رشد متوسط سالانه ۲۲.۶ درصدی صادرات غیرنفتی تأکید می‌کند. چنین رشدی، بدون ثبات مقررات ارزی، توسعه لجستیک بندری و ریلی و ورود جدی به پیمان‌های تجاری منطقه‌ای، صرفاً یک عدد خوب روی کاغذ می‌ماند. اقتصاد دریا محور که در متن قانون به عنوان فرصت راهبردی شناخته شده، هنوز چشم به زبر ساخت‌هایی دوخته است که تأمین مالی و مجوزهای محیط‌زیستی‌شان ماه‌ها در پیچ‌وخم ادارات معطل مانده است.

«نقش جهان» از روند فرسایشی تخصیص ارز برای واردات گزارش می‌دهد

واردکنندگان گرفتار چالش‌های ارزی

طولانی‌دریافت ارز، اختلال در روند ترخیص کالاها و به دنبال آن تأثیر منفی بر تولید و اقتصاد کلان شود. مدیریت بازار ارز در ایران از پیچیدگی‌های خاصی برخوردار است که ناشی از ساختار اقتصادی کشور، محدودیت‌های بین‌المللی و تحریم‌ها، و نیاز مبرم به تأمین ارز برای واردات کالاهای اساسی است. سیاست‌های ارزی کشور عمدتاً به‌منظور تأمین ثبات بازار، جلوگیری از نوسانات شدید نرخ ارز و حمایت از تولید داخلی تدوین می‌شوند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به عنوان نهاد اصلی سیاست‌گذار ارزی، در چارچوب قوانین پولی و اعتباری، مدیریت عرضه و تقاضای ارز را به عهده دارد. در طول سال‌های اخیر، به ویژه پس از تشدید تحریم‌های بین‌المللی، بانک مرکزی با چالش‌های متعددی در مدیریت بازار ارز مواجه شده است. برای مقابله با این مشکلات، بخشنامه‌ها و سیاست‌های متعددی تدوین و اجرا شده‌اند که هر یکی از این سیاست‌ها، مسدودسازی معادل ریالی مبلغ ارز تخصیص یافته در حساب‌های واردکنندگان است که به منظور جلوگیری از تقاضاهای کاذب وضع شده است. این سیاست اگرچه به کنترل بازار کمک کرده، اما موجب افزایش نیاز نقدینگی و بروز مشکلات مالی برای واردکنندگان شده است. همچنین، توقف برخی مصوبات مانند ترخیص درصدی کالا که امکان

گروه اقتصاد کلان: تخصیص ارز و ترخیص کالا از مهم‌ترین و حیاتی‌ترین فرآیندهای اقتصادی در هر کشور به‌شمار می‌روند، به‌ویژه در اقتصادهایی که بخش بزرگی از نیازهای مصرفی، مواد اولیه و تجهیزات تولیدی خود را از طریق واردات تأمین می‌کنند. به گزارش «نقش جهان»، در ایران نیز با توجه به ساختار اقتصاد و شرایط تحریمی، مدیریت این فرآیندها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. تأمین ارز لازم برای واردات کالاهای اساسی، ماشین‌آلات، مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای مستقیماً بر تولید داخلی، اشتغال، تورم و وضعیت کلی اقتصاد تأثیر گذار است. با توجه به نقش کلیدی واردات در تأمین نیازهای بازار، هرگونه تأخیر یا مشکل در تخصیص ارز و ترخیص کالا می‌تواند زنجیره تولید را مختل کرده و باعث بروز مشکلاتی مانند افزایش هزینه‌ها، کمبود کالا، افزایش قیمت‌ها و حتی تعطیلی واحدهای تولیدی شود. در شرایط تحریمی و محدودیت‌های بین‌المللی، دسترسی به ارز و مدیریت آن به شکل مؤثر و بهینه اهمیت دوچندان پیدا می‌کند و بانک مرکزی به عنوان سیاست‌گذار اصلی نقش کلیدی در این میان ایفا می‌کند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، علاوه بر وظایف سنتی خود در حوزه سیاست‌های پولی و کنترل نقدینگی، به عنوان متولی اصلی مدیریت بازار ارز نیز شناخته می‌شود. این بانک وظیفه دارد منابع ارزی کشور را مدیریت کرده و با اتخاذ سیاست‌های مناسب، شرایطی را فراهم آورد که واردات کالاهای ضروری و مواد اولیه مورد نیاز تولیدکنندگان به صورت مستمر و پایدار انجام شود. در شرایط اقتصادی فعلی ایران که تحت تأثیر تحریم‌ها و نوسانات بازار ارز قرار دارد، نقش بانک مرکزی در تخصیص به موقع ارز و کنترل بازار ارز از اهمیت حیاتی برخوردار است. هرگونه تأخیر، محدودیت یا سیاست‌گذاری نادرست در این حوزه، می‌تواند باعث ایجاد صف‌های

نقش بانک مرکزی در تحقق شعار سال ۱۴۰۴

■ کامران ندری، اقتصاددان

در سالی که شعار حمایت از سرمایه‌گذاری مولد و ایجاد اشتغال بر سر زبان‌هاست، بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر و تنظیم‌کننده سیاست‌های پولی، نقش کلیدی در تحقق این هدف دارد. اما سوال مهم این است: بانک مرکزی چگونه می‌تواند در شرایط پیچیده اقتصادی کشور، جلوی سوءاستفاده‌ها را بگیرد و به رشد تولید کمک کند؟ اولین وظیفه بانک مرکزی مراقبت از سوءاستفاده از شعار سال است. نباید اجازه داد کسانی که برنامه واقعی سرمایه‌گذاری ندارند، با استناد به این شعار، به دنبال دریافت تسهیلات ارزان قیمت و رانت باشند. این مساله اگر کنترل نشود، ضربه جدی به اقتصاد

خواهد زد. تورم بالا، دشمن اصلی سرمایه‌گذاری است. وقتی قیمت‌ها مدام افزایش می‌یابد، سرمایه‌گذاران به جای خرید ماشین‌آلات و ابزار تولید، ترجیح می‌دهند دارایی‌های امن مثل طلا و ارز بخرند. اینجاست که بانک مرکزی باید با تمام قدرت، نرخ تورم را کنترل کند تا سرمایه‌ها به سمت تولید واقعی بروند. از سوی دیگر، شبکه بانکی که حدود ۹۰ درصد تأمین مالی اقتصاد را بر عهده دارد، باید شرایطی فراهم کند تا تسهیلات واقعی در اختیار تولیدکنندگان قرار گیرد نه کسانی که به دنبال کسب سود از اختلاف نرخ بهره و تورم هستند. کاهش فاصله نرخ بهره و تورم یکی از راهکارهای مهم در این زمینه است. نکته مهم دیگر

استقلال بانک مرکزی است. بدون استقلال، نمی‌توان انتظار داشت سیاست‌های پولی به درستی اجرا شود. سایر قوا باید به استقلال این نهاد احترام گذاشته و زمینه اجرای سیاست‌های منطقی و کارآمد را فراهم کنند. در نهایت، کاهش سهم بخش دولتی و نهادهای حاکمیتی در دریافت تسهیلات بانکی و افزایش سهم بخش خصوصی واقعی، می‌تواند به تحقق شعار سال کمک کند. اما ساختار فعلی بانک‌ها که عمدتاً دولتی و تحت نفوذ نهادهای غیرمولد است، مانع از این تغییر شده است. بانک مرکزی اگر بتواند این چالش‌ها را مدیریت کند، می‌تواند نقش مهمی در راه‌اندازی چرخ‌های تولید و حرکت به سمت اقتصاد مولد ایفا کند.

وقتی هر سازمان و اداره‌ای ساز خود را می‌زند؛

تغییر ساعت کار ادارت و سر در گمی مردم

اجرای تغییر ساعت کار، صبح‌شان را با چنین برخوردهای تند و زنده متصدی مربوطه آغاز کردند؛ او گفت: من هم مثل شما کارمندم، باید برگردم سر کارم؛ حداقل بگوید تا چند دقیقه یا ساعت دیگر باید منتظر بمانم؟ گفت: من به شما جواب نمی‌دهم، این نوع برخورد و ادبیات، شامل همه می‌شد؛ همه آن‌هایی که به این اداره پست آمده بودند تا خدمتی دریافت کنند، جدا از ساعت‌ها انتظار ناشی از بی‌قانونی در اجرای تغییر ساعت کار، صبح‌شان را با چنین برخوردهای تند و زنده متصدی مربوطه آغاز کردند. بعد از دقایقی که از مسئول تحویل بسته پستی منطقه ما خبری نشد، گفت: هیچ مسئولی اینجا پاسخگو نیست؟ همان کارمند از قفسه‌ای کناری، بسته پستی من را برداشت و به سمت من پرت کرد و گفت: دیگر اینجا نیا. گفتم شما حق ندارید با مردم اینگونه رفتار کنید، ساعت‌ها من را معطل کردید و وقتی می‌توانستید محموله پستی من را بدهید، معطلم کردید. وقتی به مدیر مربوطه شکایت کردم، با گفتن «بله حق شماست»، با یک عذرخواهی، صورت‌مسئله را پاک کرد اما این نوع رفتار و برخورد... روزم را خراب کرد؛ دیگر به این فکر نمی‌کردم که دیر به اداره می‌رسم یا مریضی روزانه می‌گیرم؛ حالم از این برخورد با مردم و بی‌توجهی مدیریت به این نوع رفتار کارکنان، خراب شده بود و عصبی بودم.

از کارمند پرسید، این جا صندلی برای نشستن نیست؟ به این پیرمرد که حکم پدری بر گردن او داشت، این گونه جواب داد: بروید بیرون بنشینید، اینجا نایستید!! نخستن مراجعه کننده «من» بودم؛ بماند که نوبت‌ها رعایت نمی‌شد و اعتراض کردم. کارمند بالحنی بد، گفت: کارت چیه؟ در خواستم را گفتم و کارت ملی‌ام را نشان دادم تا بسته‌ام را تحویل بگیرم؛ بعد از انتظار زیاد، متصدی مربوطه گفت: صبر کن، مامور پست محل شما برسد؛ من نباید به شما جواب بدهم... گفتم: پس چه کسی باید جوابم را بدهد؟ آقای دیروز تماس گرفت و گفت، بسته من اینجاست و باید از شما تحویل بگیرم؛ حالا مامور پست منطقه ما چه زمانی می‌رسد؟ گفت، نمی‌دانم و با خونسردی به کارهایش ادامه داد. همه آن‌هایی که به این اداره پست آمده بودند تا خدمتی دریافت کنند، جدا از ساعت‌ها انتظار ناشی از بی‌قانونی در

حاضر گفتند، واحد تحویل بسته تا توزیع از ساعت ۷ و ۳۰ شروع به کار می‌کند و هنوز مسئولان این بخش نیامده‌اند؛ این در حالی است که برخی از شهروندان اول وقت آمده بودند. از پیرمرد باز نشسته گرفته تا معلم و کارمندان ادارات. برخی که توان ایستادن نداشتند، در کوچه و پس کوچه‌های اطراف نشسته بودند. همه به ناچار تا ساعت ۷ و ۳۰ دقیقه صبر کردیم تا واحد تحویل فعالیت خود را آغاز کند؛ سر ساعت اعلام شده، درب واحد مربوطه باز شد اما مسئول این قسمت با خیالی راحت گفت باید تا ۸ صبح صبر کنید! فعلا کار دارم! او میزش را مرتب کرد و به نظر می‌رسید کار خاصی ندارد؛ همه مراجعان منتظر بودند و همین طور به تعداد افراد اضافه می‌شد؛ مردی را دیدم که پایش شکسته بود و با این وضعیت از ساعت ۶ صبح منتظر بود. پیرمردی که دیگر از ایستادن خسته شده بود، با حالی خسته و ناراحت

گروه اجتماعی: بی‌قانونی آفت است و بی‌اخلاقی آفتی بزرگتر و وای از آن روزی که یکی، چاشنی دیگری شود؛ هم بار بی‌قانونی را بر دوش بکشی و هم بی‌اخلاقی؛ آن جاست که دیگر سنگ روی سنگ بند نمی‌شود و هر کسی ساز خود را می‌زند. به گزارش «نقش جهان»، قانون تغییر ساعت، یکی از هزاران قانونی است که به تصویب رسید و به دستگاه‌های دولتی ابلاغ شد اما هزاران رنگ و بوی مختلف به خود گفت و در این میان هر دستگاهی سیاست خود را اجرایی کرد و باز مردم هستند که دچار مشکل شدند. با اعلام تغییر ساعت ادارات، مردم با چالش‌هایی روبه‌رو شدند؛ از بی‌نظمی ناشی از بی‌قانونی گرفته تا بی‌اخلاقی و تلف شدن عمر در مرگ دقایق و ساعت‌ها. گویا هر بخش و اداره‌ای قانون خود را اجرا می‌کند؛ یکی ساعت ۷ و ۳۰، دیگری ساعت ۸ صبح و از همه عجیب‌تر، بخش‌های مختلف یک واحد خدماتی ساعت‌های مختلفی را برای کارمندان تعریف می‌کند و مردم از همه جا بی‌خبر باید ساعت‌ها انتظار کشیده تا کارمند آن واحد از راه برسد. یک شهروند تهرانی که از قضا کارمند یکی از ادارات دولتی است، می‌گوید: از آن جایی که ساعت کار ادارات ۶ صبح تا ۱۳ تعیین شده، ساعت ۶ صبح برای گرفتن مرسوله پستی مرجوعی‌ام به اداره پست یکی از مناطق تهران مراجعه کردم؛ کارمندان

حکم اعدام جاسوس موساد اجرا شد

قوه قضاییه از اجرای حکم اعدام «پدرام مدنی» به اتهام جاسوسی برای موساد خبر داد. قوه قضاییه اعلام کرد: سال ۱۳۹۹ در تهران فردی به اتهام‌های «جاسوسی به نفع سرویس اطلاعاتی رژیم غاصب صهیونیستی (موساد)» و «تحصیل مال از طریق نامشروع در قالب دریافت ارز خارجی نقد در اروپا (یورو) و ارز دیجیتال (بیت کوین)» دستگیر می‌شود. متهم که پیش از دستگیری به خارج از ایران و مشخصاً کشور آلمان رفت و آمد داشته است، با بهره‌گیری از دوره‌های آموزشی موساد، به دنبال جذب افراد و جمع‌آوری و انتقال اطلاعات طبقه‌بندی شده در قالب سیستم ارتباط امن به افسر خود بوده است. براساس مستندات موجود در پرونده، معذوم پدرام مدنی در طول ارتباط با سرویس جاسوسی رژیم صهیونیستی تلاش داشته است اطلاعات دارای طبقه‌بندی از جمله مکان‌ها و ساختمان‌هایی که تجهیزات زیرساختی در آن مستقر بوده است را از طریق ارتباط امن به افسر موساد برساند. پدرام مدنی در یکی از چندین ملاقاتی که در کشورهای مختلف با افسر سرویس داشته در سفارت رژیم صهیونیستی در بروکسل با افسر مستقیم خود در سرویس دیدار کرده است.

لزوم پرداخت کرایه تاکسی‌ها تنها با اسکن کیوار کد روی شیشه خودروها

مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران گفت: بارها تأکید کرده‌ایم که شهروندان حتماً کد QR نصب شده بر روی شیشه تاکسی را اسکن کرده و از طریق سامانه «شهرزاد» اقدام به پرداخت کرایه کنند. شادی مالکی با اشاره به سامانه‌های فعال در حوزه پرداخت کرایه تاکسی، اظهار کرد: در حال حاضر تنها دو سامانه معتبر برای پرداخت الکترونیکی کرایه تاکسی فعال هستند؛ «شهرزاد» و اپلیکیشن «تاپ». سامانه «تومن» دیگر فعال نیست و از چرخه پرداخت کرایه تاکسی حذف شده است. وی همچنین با اشاره به وجود بارکد QR بر روی شیشه تاکسی‌ها تصریح کرد: بارها تأکید کرده‌ایم که شهروندان حتماً کد QR نصب شده بر روی شیشه تاکسی را اسکن کرده و از طریق سامانه «شهرزاد» اقدام به پرداخت کرایه کنند. هدف از این موضوع جلوگیری از دریافت مبالغ اضافی توسط برخی رانندگان است.

هیچ موردی از ابتلا به ویروس مرس در میان زائران ایرانی گزارش نشده است

ستاد عملیات بهداشت و درمان هلال احمر در حج با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: تاکنون در شهرهای مکه و مدینه هیچ موردی از ابتلا به ویروس مرس در میان زائران ایرانی مشاهده نشده است. ستاد عملیات بهداشت و درمان هلال احمر در حج در این اطلاعیه افزود: البته در شهر ریاض، ۹ مورد ابتلا به ویروس مرس در میان کادر درمانی به دلیل تماس با یک بیمار ثبت شده که ارتباطی با زائران ندارد و اقدامات ایزوله‌سازی نیز به موقع انجام شده است. در این اطلاعیه آمده است: از ابتدای عملیات بهداشت و درمان در حج تمتع ۱۴۰۴ تا تاریخ ششم خرداد، در مجموع به ۶۶ هزار و ۵۶۲ زائر ایرانی در دو شهر مکه مکرمه و مدینه منوره خدمات درمانی ارائه شده است و از این تعداد، ۵۴ هزار و ۷۹۸ نفر در مکه و ۱۱ هزار و ۷۶۴ نفر در مدینه خدمات درمانی دریافت کرده‌اند.

رئیس قوه قضاییه:

با پشت میز نشینی و گزارش خوانی نمی‌توان مشکلات مردم را درک کرد

کاری شدیم و دیدیم که اعتماد را از بین می‌برد از تکرار آن پر هیز کنیم. رئیس عدلیه گفت: در برخی موارد یک پروژه ملی با صرف هزینه‌های قابل توجهی آغاز به کار می‌کند، سپس در میانه راه، نهاد متولی محیط زیست به موضوع ورود می‌کند و خواستار توقف پروژه به سبب مشکلات زیست‌محیطی می‌شود؛ قطعاً توجه به مسائل زیست‌محیطی از آن جهت که به سلامت مردم مربوط می‌شود در اولویت است و اشکال هم وارد است در حوزه محیط زیست نباید اغماض داشت، اما سؤال این است: آنگاه که برای کلید زدن این پروژه تصمیم‌گیری می‌شد، چرا به جنبه‌های زیست‌محیطی آن توجه نشد؟ محسنی اژه‌ای ادامه داد: چرا وقتی پروژه آغاز به کار کرد و فلان مقدار در آن هزینه شد، تازه نهاد متولی محیط زیست به موضوع ورود می‌کند؟ گاهی دادستان در یک نقطه از کشور نیز از حیث احیای حقوق عامه و به واسطه شکایت نهاد متولی محیط زیست، مبادرت به متوقف کردن یک پروژه بعضاً ملی می‌کند؟ رئیس قوه قضاییه افزود: به آن دادستان می‌گویم، آیا بررسی به عمل آورده که آن جنبه مرتبط با محیط زیست پروژه مزبور قابل رفع است یا نه؟ وقتی می‌شود مشکلات زیست‌محیطی ناشی از یک پروژه را با اتخاذ تدابیر و تمهیداتی حل کرد، چرا باید دستور به توقف و تعطیلی آن پروژه داد؟!

و ایجاد تعهداتی، یک کار تولیدی و اقتصادی را آغاز می‌کنند اما در میانه‌های راه، مادر حاکمیت به صورت بلاوجه، رأی به توقف فعالیت او می‌دهیم! چنانچه این اتفاق برای دو سرمایه‌گذار رخ دهد، از سرمایه‌گذار سومی راغب خواهد بود که به میدان بیاید؟ رئیس عدلیه تصریح کرد: بارها تأکید کرده‌ایم که قراردادهای حاکمیتی باید از متقن‌ترین و مستحکم‌ترین قراردادها باشد؛ نباید اینگونه باشد که با تغییر و جابه‌جایی دولت‌ها و مسئولان، قراردادهایی که از جانب حاکمیت با بخش خصوصی منعقد می‌شود، مخدوش شود. وی با طرح این سؤال که چگونه اعتماد بخش خصوصی سلب می‌شود؟ اظهار کرد: وقتی در سر راه آن سرمایه‌گذار به صورت بلاوجه، مانع ایجاد می‌کنیم و پروژه‌ها را که برای آن، هزینه‌های بعضاً معتنا بهی را صرف کرده متوقف می‌کنیم، طبیعتاً هم اعتماد خودش و هم اعتماد هم‌صنفانش سلب می‌شود و میل و رغبت‌شان را برای سرمایه‌گذاری از دست می‌دهند؛ این امر، مربوط به یک دستگاه حاکمیتی خاص نیز نمی‌شود. محسنی اژه‌ای افزود: اگر در قوه قضاییه نیز مرکب چنین کاری شدیم، شما به ما تذکر دهید، همه ما در بخش‌های حاکمیتی باید از هر کاری که اعتماد مردم و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی را سلب می‌کند، اجتناب کنیم و اگر مرکب

گروه اجتماعی: رئیس قوه قضاییه با بیان اینکه از ۵۶۰ پروژه متوقف در کشور، ۱۱۸ مورد آن دارای مشکلات حقوقی و قضایی است، گفت: استانداران به طور مصداقی هر کدام از این پروژه‌ها را شناسایی کنند و با همکاری سایر مقامات استانی از جمله مقامات قضایی به حل و رفع آنها مبادرت ورزند. به گزارش «نقش جهان»، حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه‌ای در گردهمایی ماهانه استانداران سراسر کشور، اظهار کرد: من در همین جلسه تأکید می‌کنم که استانداران، به طور مصداقی مشخصات هر کدام از این پروژه‌ها را (متعلق به استان محل مأموریت) شناسایی و جمع‌بندی کرده و با همکاری سایر مقامات استانی از جمله دستگاه قضایی، به حل و رفع آنها مبادرت کنند و چنانچه برای رفع موانع، نیازمند تفویض اختیار از مرکز هستند، مراتب را به مقامات عالی ارجاع دهند. وی ضمن آسیب‌شناسی مقوله جذب سرمایه‌گذاری تولیدی و اقتصادی، گفت: کارگزاران و مسئولان نظام باید شرایط را برای مشارکت گسترده بخش خصوصی و مردم در امر تولید و اقتصاد فراهم کنند. محسنی اژه‌ای ادامه داد: برای تحقق این مهم، باید آسیب‌های این حوزه را برطرف کنیم؛ یکی از آسیب‌های این حوزه آن است که سرمایه‌گذاری وارد میدان شده و با صرف هزینه‌های بعضاً هنگفت

روی خط خبر

تجدیدپذیرها به تولید ۱۷۱۰ مگاوات برق رسیدند

معاون وزیر نیرو با اعلام اینکه ظرفیت منصوبه انرژی تجدیدپذیر تا پایان اردیبهشت به ۱۷۱۰ مگاوات رسید، گفت: ۵۱۴ مگاوات ظرفیت جدید اضافه شده است که عمدتاً نیز خورشیدی است. به گزارش گروه اقتصادی از ایلنا، محسن طرز طلب در نهمین کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر با اعلام اینکه ظرفیت منصوبه انرژی تجدیدپذیر تا پایان اردیبهشت به ۱۷۱۰ مگاوات رسیده، اظهار داشت: ۵۱۴ مگاوات ظرفیت جدید اضافه شده است که عمدتاً نیز خورشیدی است. وی گفت: ظرفیت انرژی تجدیدپذیر در دهه گذشته زیر ۵۰ مگاوات بوده اما در دولت چهاردهم ماهانه ۵۰ مگاوات به ظرفیت اضافه شده است و برنامه داریم این ظرفیت را به ۴۰۰ مگاوات در ماه برسانیم که در این مسیر نیاز به همکاری فعالان این حوزه است. معاون وزیر نیرو با بیان اینکه ما در زمینه تولید انرژی ۷۹ درصد نسبت به سال گذشته رشد داشته ایم، افزود: برنامه ریزی شده که بتوانیم این ظرفیت را افزایش دهیم. وی با بیان اینکه ظرفیت انرژی خورشیدی در چند ماه دولت چهاردهم مطابق چند دهه گذشته بوده است، گفت: برنامه ریزی شده تا چند ماه آینده عملیات اجرایی ۳ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی آغاز شود.

دورنمای همکاری

نفتی و گازی ایران - افغانستان

یک نماینده مجلس گفت: تا زمانی که دولت مستقر و فراگیری در کشور افغانستان وجود نداشته باشد، دورنمای روشنی برای کار در حوزه نفت و گاز افغانستان دیده نمی شود. ابوالفضل ظهروند در باره فرصت های همکاری نفت و گازی تهران - کابل اظهار داشت: افغانستان ذخایر خوبی به لحاظ گازی دارد که بیشتر در صفحات شمال در مناطق جوزجان و سرپل قرار دارد و مقدار کمی هم نفت در همین محدوده دارد. وی افزود: در گذشته گاز تولیدی در افغانستان به اتحاد جماهیر شوروی سابق ارسال می شد که بعدها متوقف شد اما اکنون وضعیت گاز جرقدوق مشخص نیست و به دلیل ناامنی کار چندان نمی توان انجام داد. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی گفت: در گذشته امریکایی ها تلاش هایی در حوزه نفت و گاز کشور افغانستان داشتند اما به نتیجه نرسید، خود افغان ها هم دستگاه هایی مستقر کردند که از چاه های نفتی که خارج می شود استفاده کنند و توانسته بودند روزی چند صد بشکه نفت استحصال کنند اما پالایشگاهی برای فرآوری در اختیار ندارند و مشکلات زیادی در این زمینه دارند.

توافق نامه تولید بنزین با پایه سوخت

زیستی امضا شد

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در زمینه تولید و عرضه بنزین با پایه سوخت زیستی (بیواتانول) توافق نامه امضا کردند. به گزارش گروه اقتصادی به نقل از شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران، محمدصادق عظیمی فر، معاون وزیر نفت و مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی و فرشاد قمی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیئت عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران امروز (شنبه، سوم خرداد) همزمان با سالگرد آزادسازی خرمشهر از طریق ارتباط ویدئو کنفرانسی با پالایشگاه نفت آبادان توافق نامه امضا کردند.

«نقش جهان» بررسی می کند

الزامات اصلاح قیمت حامل های انرژی

ایران، نه تنها از منظر فنی و اجرایی، بلکه از منظر پویایی های کلان اقتصادی و پیامدهای میان مدت و بلندمدت آن، از دید اهمیت ویژه ای برخوردار است. از دید دولت، سیاست سه نرخی شدن قیمت گازوئیل به دلایل مختلفی همچون مهار قاچاق سوخت از طریق افزایش نرخ آزاد به سطح منطقه ای، کاهش فشار بودجه ای ناشی از یارانه انرژی، مدیریت بهینه مصرف با تفکیک میان مصرف پایه، مصرف نیمه ضروری و مصرف غیر ضروری و در نهایت ایجاد نظام کتلی دقیق تر از طریق سامانه های هوشمند توجیه پذیر است اما در کنار این اهداف، پیامدهای اقتصادی آن، به ویژه در ابعاد کلان، مورد توجه و تحلیل کافی قرار نگرفته و همین مسئله، انتقادات متعددی از سوی کارشناسان اقتصادی برانگیخته است. سیاست سه نرخی شدن قیمت گازوئیل، در کنار پیامدهای بخشی و صنفی، بر شاخص های کلان اقتصاد ایران نیز تأثیرات معناداری دارد. این تأثیرات، به ویژه در شرایطی که اقتصاد ایران با چالش های ساختاری مانند

توزیع گازوئیل سوق پیدا کرده است. در این ساختار، سه سطح قیمتی برای گازوئیل تعریف می شود: سهمیه ای (با یارانه بالا)، نیمه یارانه ای (نرخ نزدیک تر به قیمت تمام شده) و نرخ آزاد (بر اساس قیمت فوب خلیج فارس یا نزدیک به آن). این طرح از منظر سیاست گذاری، اقدامی در جهت واقعی سازی تدریجی قیمت انرژی، مهار قاچاق، و اصلاح الگوی مصرف ارزیابی می شود، اما از منظر اقتصاد کلان، آثار متعددی بر متغیرهایی همچون تورم، رشد اقتصادی، عدالت اجتماعی و تخصیص منابع دارد که بررسی دقیق آن ضرورت می یابد. نظام چندنرخی، به رغم برخی مزایای کوتاه مدت مانند کاهش فشار بودجه ای دولت یا مهار تقاضای اضافی، در ادبیات اقتصادی معمولاً به عنوان یکی از مصادیق «اختلال در سازوکار بازار» شناخته می شود که می تواند منجر به فساد، رانتی شدن اقتصاد، کاهش کارایی، و حتی شکل گیری انتظارات تورمی شود. بنابراین، بررسی تجربه سه نرخی شدن قیمت گازوئیل در

گروه اقتصاد کلان: اخیراً هیأت وزیران در مصوبه ای عرضه گازوئیل با سه نرخ سهمیه ای، نیمه یارانه ای و آزاد را تصویب کرده است. این سیاست با هدف حمایت از ناوگانی که دارای بارنامه برخط در شبکه حمل و نقل است، اجرا می شود. طبق مصوبه دولت، قیمت سهمیه ای همچنان به قوت خود باقی است. یک نرخ نیمه یارانه ای به عنوان نرخ دوم و یک نرخ آزاد به عنوان نرخ سوم، برای گازوئیل تعیین شده است. اگر چه اجرای این تصمیم بعد از چند روز متوقف و به تعویق افتاد، این موضوع همچنان یک امر بسیار مهم برای اقتصاد کشور محسوب می شود. به گزارش «نقش جهان»، گازوئیل، به عنوان یکی از پر مصرف ترین و پر کاربردترین فرآورده های نفتی در اقتصاد ایران، نقشی اساسی در عملکرد شبکه های حمل و نقل، تولید صنعتی، کشاورزی، نیروگاه های برق و سایر حوزه های زیرساختی ایفا می کند. قیمت گذاری این حامل انرژی همواره یکی از مباحث حساس در سیاست گذاری اقتصادی کشور بوده و از آن جا که بخش قابل توجهی از آن با نرخ یارانه ای توزیع می شود، هر گونه تغییر در نظام قیمت گذاری آن می تواند تبعات وسیعی بر شاخص های اقتصادی و اجتماعی بر جای گذارد. در سال های اخیر، همزمان با تشدید کسری بودجه دولت، افزایش مصرف داخلی، رشد قاچاق سوخت به کشورهای همسایه، و ناکارآمدی الگوهای تخصیص سوخت، دولت به سمت طراحی نظام چندنرخی برای

نائب رئیس کمیسیون انرژی اتاق تهران در گفت و گو با «نقش جهان» از رنج های ناترازی انرژی می گوید

جذابیت زدایی از فعالیت های مولد پیامد قطعی برق

میلیارد تومان است... یکی از راه حل های دولت برای این منظور صدور مجوز واردات برق توسط صنایع بزرگ است. دیروز معاون انتقال و تجارت خارجی توابعر اعلام کرد: صنایع بزرگ می توانند با استفاده از خطوط تبدیلی شبکه، نسبت به واردات برق مورد نیاز خود از آذربایجان و ترکیه اقدام کنند. «نقش جهان» برای آگاهی از ابعاد گوناگون این آسیب هاسراغ تحلیلگران رفته تابه پرسش های طرح شده پاسخ دهد. حمیدرضا صالحی نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق تهران در گفتگو با «نقش جهان» درباره ضرر و زیان ناشی از قطع برق و گاز در کشورمان می گوید: «اصولاً هر بخش اقتصادی برای ایجاد ارزش افزوده و تاثیر گذاری باید اقدام به نوآوری و سرمایه گذاری روی زیر ساختها کند، در این زمینه ایران نه در حوزه احداث نیروگاه ها و تولید برق و نه در بخش بهسازی و نوسازی میادین گاز خود سرمایه گذاری مناسبی صورت نداده است. کار به جایی رسیده که با ناترازی ۳۲ هزار مگاواتی برق و افت شدید فشار در میادین گازی مواجه شده ایم. نتیجه این ناترازی ها و کمبود خود را در قطعی برق و گاز و ضرر و زیان شدید صنایع نشان داده است. « صالحی ادامه می دهد: «این خاموشی ها باعث ضرر ده ها میلیارد

گروه اقتصادی - «سال گذشته بیش از ۳۰۰ همت ضرر ناشی از قطع گاز و برق داشتیم». این عباراتی است که رئیس جمهور در نهمین کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر آنرا مطرح کرده است. عباراتی که نشان می دهد ضرر و زیان ناشی از خاموشی برق و قطعی گاز برای فعالان اقتصادی، صنایع و کسب و کارهای کشورمان حدود یک سوم کل بودجه عمومی کشور بوده است. اما پرسشی که پس از شنیدن این عبارت در ذهن بسیار از مخاطبان شکل می گیرد آن است که چرا علی رغم آگاهی از یک چنین تبعات ویرانگری، همچنان خاموشی ها ادامه دارد و دولت فکری برای عبور از این چالش نکرده است؟ پرسش مهمتر اما راهکارهایی است که باید برای مقابله با یک چنین شرایطی در نظر گرفته شود. تنها در یک مورد از این ضرر و زیان ها، رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی ایران، زیان ناشی از قطع برق و گاز صنایع را بیش از ۲۵۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرده است. علیرضا کلاهی صمدی یادآور می شود: «صادرات محصولات فلزی طی یک سال حدود ۸ میلیارد دلار کاهش یافت و خسارت روزانه عدم فعالیت معدن حدود ۴۱ هزار تومان، صنعت آشامیدنی ۳۸۸ میلیارد تومان و چرم حدود ۶۱۵

دلاری در بخش های مختلف شده است. تنها در صنایع فلزی بر اساس اعلام رییس کمیسیون صنایع اتاق، ضرر وزیانی ۸ میلیارد دلاری نصیب کشور شده است. این اعداد در بخش های کشاورزی، پتروشیمی ها، صنایع کوچک و کسب و کار عادی و روتین شهروندان آسیب های زیادی رانصیب کشور کرده است. نتیجه این رویکرد و این رویه باعث می شود سرمایه گذاری در اقتصاد ایران کاهش پیدا کرده و زمینه برای افزایش اقبال به فعالیت های سوداگرانه به جای رویکردهای مولد بیشتر می شود. « صالحی در پاسخ به این پرسش که برای مقابله با این رویکرد چه باید کرد؟ می گوید: «موضوع اصلی ورود سرمایه های بخش خصوصی به اقتصاد انرژی به خصوص صنعت برق کشور است. در شرایطی که ایران با معضل تحریم های اقتصادی روبه روست و دولت و شرکت های خارجی امکان سرمایه گذاری در احداث نیروگاه و تولید برق را ندارند، این بخش خصوصی است که می تواند گام های بلندی در این زمینه برداشته و به دولت برای رفع ناترازی ها در حوزه برق و سایر گونه های انرژی کمک کند. اما متأسفانه زمینه های مشارکت و ورود بخش خصوصی در این حوزه سرنوشت ساز فراهم نشده است. »

«نقش جهان» جایگاه اصلی‌ترین نهاد پولی و مالی کشور در تحقق شعار سال را بررسی می‌کند؛

نقش محوری بانک مرکزی در جذب سرمایه

هدفمند، تنظیم نرخ سود سپرده قانونی، کنترل رشد پایه پولی، و اعمال نظارت سخت‌گیرانه بر تسهیلات‌دهی بانک‌ها می‌تواند نقدینگی را به سمت پروژه‌های تولیدی و زیربنایی سوق دهد. علاوه بر این، سیاست تفکیک بانک‌های تجاری و توسعه‌ای و اعطای مجوز به بانک‌های تخصصی تولیدمحور می‌تواند به تجهیز منابع برای سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت کمک کند. مضاف بر موارد مذکور، تورم بالا و ناپایدار از جدی‌ترین موانع سرمایه‌گذاری است. در یک محیط تورمی، پیش‌بینی‌پذیری کاهش یافته، هزینه تولید کاهش می‌یابد و سرمایه‌گذاران از ورود به طرح‌های بلندمدت هراس دارند. کنترل تورم یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های بانک مرکزی است که باید از طریق انضباط پولی و مالی، محدود کردن رشد پایه پولی و کاهش کسری بودجه دولت پیگیری شود. تورم در ایران عمدتاً ناشی از سه عامل افزایش بی‌رویه نقدینگی و پایه پولی، شوک‌های ارزی و نوسانات نرخ ارز و در نهایت انتظارات تورمی ناشی از بی‌ثباتی سیاسی و اقتصادی است. بانک مرکزی با ابزارهایی مانند هدف‌گذاری تورمی، شفافیت اطلاعاتی، تقویت انتظارات مثبت، و مقابله با شوک‌های ارزی می‌تواند تورم را کنترل و ثبات اقتصادی را برقرار کند. هرچه تورم پایین‌تر و ثبات‌تر باشد، هزینه سرمایه‌گذاری نیز کاهش می‌یابد و بنگاه‌ها قدرت برنامهریزی پیدا می‌کنند. ثبات نرخ ارز یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر تصمیمات سرمایه‌گذاری است. در یک اقتصاد متکی بر واردات مواد اولیه و فناوری‌های تولیدی، نوسانات شدید نرخ ارز، هزینه‌های تولید را افزایش داده و ریسک سرمایه‌گذاری را بالا می‌برد. از سوی دیگر، ثبات ارزی باعث کاهش ریسک‌های مربوط به بازپرداخت بدهی‌های ارزی، پیش‌بینی‌پذیری درآمدها و هزینه‌ها و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی می‌شود.

بهره بسیار بالا باشد، هزینه تأمین مالی برای سرمایه‌گذاران افزایش یافته و انگیزه تولید کاهش می‌یابد. در ایران، طی سال‌های اخیر نرخ سود بانکی عمدتاً به صورت دستوری تعیین شده و تناسبی با نرخ تورم نداشته است. در نتیجه، در دوره‌هایی که نرخ تورم بالا رفته ولی سود سپرده پایین مانده، انگیزه برای انتقال سرمایه به بخش‌های سودآورانه افزایش یافته و سرمایه‌گذاری مولد افت کرده است. از سوی دیگر، در دوره‌هایی که نرخ سود بانکی بالاتر از نرخ بازده تولید بوده، بنگاه‌ها با مشکل تأمین مالی و بدهی‌های غیرقابل بازپرداخت مواجه شده‌اند. بانک مرکزی می‌تواند از طریق تثبیت تورم و مدیریت نرخ بهره واقعی (نرخ بهره اسمی منهای نرخ تورم) نقش مهمی در ایجاد فضای مناسب برای سرمایه‌گذاری ایفا کند. بدین منظور، توسعه بازار بدهی، تمهید بازار بین‌بانکی، و تقویت عملیات بازار باز ضروری است. در حال حاضر یکی از انتقادات اصلی نسبت به عملکرد پولی در ایران، رشد شتابان و بدون جهت نقدینگی است. حجم نقدینگی کشور در سال‌های اخیر از ۶۰۰ هزار میلیارد تومان فراتر رفته است، در حالی که سهم اندکی از آن به بخش تولید اختصاص یافته است. علت اصلی این مسئله، خلق پول توسط بانک‌ها بدون نظارت مؤثر، تخصیص ناکارآمد منابع، و نبود ابزارهای سیاستی برای جهت‌دهی به نقدینگی است. بانک مرکزی از طریق سیاست‌هایی مانند عملیات بازار باز

برای افزایش سرمایه‌گذاری مولد فراهم کند. بررسی تطبیقی نقش بانک‌های مرکزی در کشورهای موفق نیز نشان می‌دهد که سیاست‌گذار پولی تنها با هدف‌گذاری تورمی و کنترل نرخ بهره ایفای نقش نمی‌کند، بلکه در بسیاری موارد از ابزارهای غیرمتعارف برای تحقق اهداف توسعه‌ای و تولیدی بهره می‌گیرد. سرمایه‌گذاری از اساسی‌ترین مؤلفه‌های رشد اقتصادی است. تزریق منابع مالی به بخش‌های مولد، به افزایش ظرفیت تولید، بهره‌وری، اشتغال، درآمد و صادرات منجر می‌شود. در این میان، نقش سیاست‌های پولی در جهت‌دهی به منابع مالی و تعیین نرخ بازده واقعی سرمایه‌گذاری، بسیار حیاتی است. سیاست‌های پولی می‌توانند با مهار تورم، تثبیت نرخ ارز، تعیین نرخ بهره واقعی و تسهیل دسترسی به اعتبارات، زمینه را برای افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فراهم کنند. در مقابل، بی‌ثباتی پولی، نوسانات ارزی و تورم مزمن از عوامل اصلی فرار سرمایه و کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری بلندمدت هستند. علاوه بر این، نرخ بهره یکی از مؤثرترین ابزارهای بانک مرکزی در هدایت منابع مالی در اقتصاد است. در یک نظام مالی سالم، نرخ بهره باید بازتاب‌دهنده انتظارات تورمی و بازدهی فعالیت‌های تولیدی باشد. اگر نرخ بهره بانکی بسیار پایین‌تر از تورم باشد، سپرده‌گذاران متضرر شده و منابع به سمت بازارهای موازی (طلا، ارز، مسکن) می‌رود. در مقابل، اگر نرخ

گروه اقتصاد کلان: در سال‌های اخیر، اقتصاد ایران با چالش‌های متعددی در حوزه تولید، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی پایدار مواجه بوده است. به گزارش «نقش جهان»، شعار سال ۱۴۰۴ با عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید» که از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی تعیین شد، ناظر بر اولوی استراتژیک در جهت برون‌رفت از شرایط رکود و دستیابی به رشد اقتصادی درون‌زا، پایدار و مردمی است. تحقق این شعار مستلزم هماهنگی و اقدام مشترک میان دستگاه‌های مختلف اجرایی، نهادهای سیاست‌گذار و به‌ویژه نهادهای پولی و مالی کشور است. در این میان، نقش بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از جنبه‌های گوناگون کلیدی است. بانک مرکزی به عنوان نهاد اصلی تنظیم‌کننده سیاست‌های پولی و ارزی، نقشی بی‌بدیل در تعیین جهت‌گیری کلان اقتصاد کشور دارد. سرمایه‌گذاری نیازمند یک محیط باثبات، قابل پیش‌بینی و با نرخ بازده معقول است. تورم مزمن، نوسانات شدید ارزی، بی‌ثباتی مالی و دسترسی دشوار به منابع مالی، از جمله موانع مهم پیش روی سرمایه‌گذاری در ایران به شمار می‌روند که ریشه بسیاری از آن‌ها در سیاست‌های پولی و ارزی نهفته است. در این رو، تنظیم صحیح سیاست‌های پولی، مدیریت انتظارات تورمی، تقویت نظارت بر نظام بانکی، هدایت نقدینگی به سمت بخش مولد و ایجاد ثبات در بازار ارز، از مهم‌ترین زمینه‌هایی هستند که بانک مرکزی می‌تواند از طریق آن‌ها نقش آفرینی مثبتی در راستای تحقق شعار سال داشته باشد. علاوه بر این، بانک مرکزی در مسیر اصلاح ساختارهای معیوب اقتصاد پولی کشور، نظارت بر بانک‌ها، سامان‌دهی بدهی‌های دولت به شبکه بانکی، مقابله با خلق پول بی‌ضابطه، ارتقای شفافیت و گسترش زیرساخت‌های دیجیتال مالی، مسئولیت‌هایی خطیر بر عهده دارد که اجرای موفق آن‌ها می‌تواند زمینه را

نظام بانکی؛ نیازمند اصلاحات نهادی

■ حسین رضوی پور، کارشناس اقتصادی
شعار سال ۱۴۰۴ بر محور «سرمایه‌گذاری برای تولید» است؛ شعاری که تحقق آن نیازمند محیطی با ثبات اقتصادی و قابل پیش‌بینی است. در این میان، بانک مرکزی مأموریت حساس کنترل تورم را بر عهده دارد. اما پرسش مهم این است: چگونه می‌توان میان کنترل تورم و تقویت سرمایه‌گذاری تولیدی تعادل برقرار کرد؟ واقعیت آن است که وقتی بازدهی سرمایه‌گذاری تولیدی از نرخ تورم انتظاری عقب می‌ماند، سرمایه‌ها به جای تولید، به بازارهای سفته‌بازی و فعالیت‌های غیرمولد می‌روند. برای حل این معضل، کشور نیازمند تقویت نهادهای سرمایه‌گذاری، هدایت مؤثر منابع، پوشش ریسک‌های سرمایه‌گذاری و فراهم کردن اطلاعات شفاف و کاربردی برای سرمایه‌گذاران است؛ مسائلی که امروز در اقتصاد ایران با ضعف‌های جدی مواجه‌اند. در عین حال، ابزار اصلی بانک مرکزی برای مهار تورم افزایش نرخ بهره است. اما تولیدکنندگان توان رقابت با نرخ‌های بهره بالا را ندارند. این وضعیت، نه تنها بخش تولید را از تأمین مالی محروم می‌سازد، بلکه بانک‌ها را نیز به سمت بنگاهداری و سفته‌بازی می‌کشاند تا از زیان فرار کنند. نتیجه آن، نه مهار تورم بلکه بازتولید همان دور باطل نرخ بهره بالا، افزایش نقدینگی و تورم انتظاری است. افزون بر این، نظام بانکی ایران با رشد ساختاری نقدینگی مواجه است؛ رشدی که ریشه در خلق پول افسارگسیخته برخی بانک‌های خاص دارد و نشان‌دهنده نیاز فوری به اصلاحات نهادی است. در این شرایط، استفاده از ابزارهای نوین مالی مانند اوراق مصون از تورم می‌تواند راهگشا باشد. با تضمین بازدهی متناسب با نرخ تورم به علاوه سودی ثابت، سرمایه‌گذار با اطمینان بیشتری وارد حوزه تولید می‌شود و ریسک‌های تورمی کاهش می‌یابد. اما باید توجه داشت که بیش از ۹۰ درصد تأمین مالی در کشور بانک‌محور است. این تمرکز بالا، فشار مضاعفی بر نظام بانکی وارد می‌کند، به‌ویژه وقتی بخش زیادی از تقاضای تسهیلات ناشی از انگیزه‌های سفته‌بازانه باشد. برای اصلاح این وضعیت، دو راهکار اساسی قابل طرح است. نخستین راهکار تأمین مالی زنجیره ارزش است. در این مدل، بانک به جای پرداخت نقدی تسهیلات، اقلام مورد نیاز زنجیره تولید را تهیه می‌کند تا از مصرف واقعی منابع اطمینان حاصل شود. دومین راهکار تسهیلات مصون از تورم با نرخ سود پسینی است. در این روش، نرخ سود تسهیلات پس از تحقق تورم واقعی تعیین می‌شود (مثلاً تورم + ۳ درصد). این مدل علاوه بر مدیریت ریسک بانک، سازگاری بیشتری با شریعت دارد و انگیزه سفته‌بازی را کاهش می‌دهد. اجرای موفق این طرح‌ها نیازمند همکاری نزدیک بانک مرکزی، مجلس، دستگاه‌های نظارتی و نهادهای مالی است. تحول ساختاری در تأمین مالی، می‌تواند نظام بانکی را از بار تأمین مالی نامتوازن برهاند و منابع را به سمت تولید هدایت کند. در نهایت، نباید نقش دولت را در اصلاح این شرایط نادیده گرفت. افزایش سرمایه‌بانک‌های دولتی یا جبران زیان آن‌ها اگرچه لازم است، اما تا زمانی که دولت ناترازی مالی خود را اصلاح نکند، راه به جایی نخواهد برد.

تنظیم‌گری رمزارزها باید در انحصار بانک مرکزی باشد

بانک مرکزی در حوزه امنیت و حفاظت از داده‌های کاربران افزود: حفاظت از داده‌های کاربران و محرمانگی اطلاعات باید در چارچوب حکمرانی مالی و تحت نظارت بانک مرکزی انجام شود. بانک مرکزی باید در سیاست‌گذاری‌ها و مسائل امنیتی ورود و حتی درباره اعتبار برخی رمزارزها تصمیم‌گیری کند. در واقع این نهاد باید تضمین کند که رمزارزهای مورد استفاده، معتبر و قابل اطمینان هستند. خالق در واکنش به اینکه برخی معتقدند نهادهای دیگری هم می‌توانند نقش تنظیم‌گر داشته باشند گفت: اعطای نقش تنظیم‌گری مستقل به نهادهایی مثل وزارت ارتباطات می‌تواند باعث تعارض نهادی و چندانگی تصمیم‌گیری شود.

رابه عنوان پول مجازی یا دیجیتال در نظر بگیریم، طبیعی است که تنظیم مقررات مالی و پولی کشور، از جمله رمزارزهای غیردولتی، در چارچوب وظایف بانک مرکزی قرار می‌گیرد. همان‌طور که دلار و یورو تحت نظارت بانک مرکزی هستند، رمزارزها هم باید از این قاعده تبعیت کنند. چند سال پیش که موضوع رمزارزها مطرح شد، بارها به متولیان بانک مرکزی تاکید کردم که باید در این حوزه ورود کنند؛ چه در زمینه تولید و چه نظارت بر مبادلات. اگر قرار است در آینده داد و ستدی بارمزارزها انجام شود، بهتر است از همین الان بانک مرکزی سیاست‌گذاری و نظارت داشته باشد تا بعداً با مشکلات جدی مواجه نشویم. وی با تاکید بر نظارت

گروه اقتصاد کلان: آرمان خالقی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران، با تاکید بر نقش انحصاری بانک مرکزی در سیاست‌گذاری و نظارت بر بازار رمزارزها به خبرنگار اینها گفت: بانک مرکزی تنها نهاد رسمی سیاست‌گذار حوزه پول و مبادلات ارزی در کشور است و بر همین اساس، مسئولیت تنظیم‌گری رمزارزها نیز باید بر عهده این نهاد باشد. این موضوع مطابق با صحبت‌های رئیس‌جمهور و قوانین موجود است که در واقع از نظر فنی و قانونی هیچ نهاد دیگری نباید متولی این حوزه باشد. حتی معتقدم باید زودتر از اینها بانک مرکزی ورود جدی‌تری به موضوع می‌کرد. عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران افزود: اگر رمزارزها

روی خط خبر

سیاست‌های ارزی به صادرات کشور لطمه می‌زند

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: سیاست‌های بانکی و ارزی کشور در تضاد با سیاست‌های تجاری است و این امر به ارزیابی کشور آسیب می‌زند. سیدمحمد اتابک، پنجشنبه اول خرداد در مراسم تجلیل از صادرکنندگان برگزیده استان زنجان، با اشاره به ظرفیت‌های بالای استان زنجان در حوزه صنعت و معدن، اظهار کرد: زنجان در شاخص‌هایی چون میزان صادرات، تولید صنعتی و اشتغال از جایگاه بالایی در کشور برخوردار است و باید توجه بیشتری به آن شود. وی با بیان اینکه در گذشته شورای عالی صادرات وجود داشت، افزود: همواره در مسیر صادرات با مشکلاتی مواجه بوده‌ایم که بخشی از آن ناشی از دیدگاه‌های متضاد در حوزه تولید و بانکداری بوده است. اتابک اضافه کرد: صادرکننده حق دارد از حاصل از صادرات خود را در اختیار داشته باشد و این ارزش را باید در بانک مرکزی ثبت شود. اما سازوکار فعلی که ارزش را وارد اتاق مبادله می‌کند و چهار درصد آن را کسر می‌کند، موجب نارضایتی فعالان اقتصادی شده است.

مخالف تشکیل

اتاق اصناف کشاورزی هستیم

رئیس اتاق اصناف ایران با اعلام مخالفت با تشکیل اتاق اصناف کشاورزی ایران از دخالت‌های دولتی در امور اصناف انتقاد کرد. در نشست هم‌اندیشی روسای اتاق‌های اصناف مراکز استان‌ها با اعضای فراکسیون نظارت بر اتاق‌های اصناف و بازرگانی، رئیس اتاق اصناف ایران از دخالت‌های دولتی در امور اصناف انتقاد کرد و مخالفت خود با تشکیل اتاق اصناف کشاورزی را اعلام کرد. نوده‌فراهمی با اشاره به قانون نظام صنفی، تأکید کرد که این قانون باید به درستی اجرا شود تا بهره‌وری کار افزایش یابد، اما در حال حاضر زمان و انرژی زیادی صرف رفع موانع ایجادشده توسط نهادهای مختلف از جمله میراث فرهنگی، سازمان نظام مهندسی، شهرداری‌ها، حمل‌ونقل و جهاد کشاورزی می‌شود. به گفته وی مسئله مالیات از جمله مشکلاتی است که اصناف با آن مواجه‌اند. که مالیات باید ارزش افزوده پرداخت شود، نه از کل فروش کالاها، و اصناف علاوه بر مالیات بر درآمد، مالیات بر ارزش افزوده را نیز می‌پردازند.

درخواست توقف قطع برق

صنایع طبق دستور رئیس جمهور

معاون وزیر صمت گفت: در شرایط کنونی از وزارت نیرو انتظار داریم برق صنایع را با توجه به دستور رئیس جمهوری قطع نکنند و اگر بنا به قطع برق شد با برنامه‌ریزی باشد. ابراهیم شیخ درباره کمک وزارت صنعت، معدن و تجارت برای رفع ناترازی‌های برق در صنایع اظهار کرد: این وزارتخانه بخش‌های مختلفی از فعالیت‌های این به حل مسئله ناترازی انرژی اختصاص داده است. وی گفت: اقدامات مؤثری در وزارت صمت برای تأمین برق واحدهای تولیدی در کشور انجام شده است؛ به طور مثال استفاده از انرژی‌های خورشیدی و نصب کنتورهای هوشمند برق برای مصرف بهینه انرژی و صد البته رفع ناترازی‌ها، زمان بر است و تا رضایت کامل صاحبان صنایع کمی فاصله داریم. معاون صنایع عمومی وزارت صمت افزود: در شرایط کنونی از وزارت نیرو انتظار داریم برق صنایع را با توجه به دستور رئیس جمهوری قطع نکنند و اگر هم بنا به قطع برق شد با برنامه‌ریزی و متوازن بین بخش صنایع و سایر بخش‌های کشور باشد.

حلقه‌های مفقوده صادرات تشریح شد

ردپای شبکه‌های غیررسمی مالی در گرانی صادرات

تعارف‌های بالا مواجه هستیم. با این حال، رشد صادرات به عراق ادامه دارد خواهد بود، به‌ویژه اگر بتوانیم از طریق سرمایه‌گذاری مشترک، حضور خود را در بازار این کشور تثبیت کنیم. رئیس سازمان توسعه تجارت ایران ضمن اشاره به نقش پررنگ ترکیه در بازارهای منطقه‌ای گفت: ترکیه استراتژی‌های تهاجمی و مؤثری در حوزه صادرات دارد؛ از مشوق‌های قوی تازیر ساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک. برخی از این استراتژی‌ها قابل بهره‌برداری در ایران نیز هستند. کارخانه‌های بزرگی در ایران، به‌ویژه در حوزه مواد غذایی و شوینده وجود دارند که با حمایت مناسب می‌توانند بازارهای منطقه‌ای را به دست بگیرند. سازمان توسعه تجارت در حال برنامه‌ریزی برای ارائه مشوق‌ها و امکانات لازم به صادرکنندگان است. دهقان دهنوی ضمن اشاره به کاهش بودجه مشوق‌های صادراتی طی سال‌های اخیر تصریح کرد: پیشنهاد ما این است که عوارض صادراتی کالاها

راه اندازی شکل رسمی همکاری بانکی با روسیه به عنوان نمونه‌ای موفق یاد کرد و گفت: اگر اراده سیاسی در طرف مقابل وجود داشته باشد، حتی فعالیت رسمی بانکی نیز ممکن است. دهقان دهنوی در ادامه به استفاده از شبکه‌های غیررسمی مالی، از جمله صرافی‌ها و شرکت‌های خصوصی اشاره و تصریح کرد: اگرچه این روش‌ها هزینه‌هایی بر تجارت تحمیل می‌کنند، اما باعث توقف آن نشده‌اند. بخش خصوصی ما فعال است و توانسته در شرایط سخت، صادرات غیرنفتی را رشد دهد. گاهی این هزینه‌ها تا ۱۵ درصد نیز افزایش می‌یابد که مستقیماً از رقابت‌پذیری کالاها برای ایرانی می‌کاهد. اما در صورت رفع این هزینه‌ها، امکان رشد چشمگیر صادرات وجود دارد.

■ برندسازی، حلقه مفقوده صادرات ایران

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران ضمن تأکید بر ضعف در حوزه برندسازی صادراتی کشور، اظهار کرد: بخش بزرگی از صادرات ما به کالاها خام و نیمه‌خام اختصاص دارد که نیازی به برندسازی ندارند، اما کالاها صنعتی و غذایی نیازمند تجاری‌سازی و برندسازی هستند. البته اقداماتی در این زمینه انجام شده است؛ کمیسیون ملی برند در سازمان توسعه تجارت راه‌اندازی و همایش‌هایی در این زمینه برگزار شده است که حمایت از شرکت‌های مدیریت صادراتی و کنسرسیون‌های صادراتی را در دستور کار قرار داده است.

افزایش ۵ درصدی حجم تجارت ایران و اتریش در سال ۲۰۲۴؛

پسته و فرش صدرنشین صادرات ایران به اتریش

کشور به طور چشمگیری کاهش یافت و در سال ۲۰۲۴ به رقم ۲۲۰ میلیون دلار محدود شده است. کاهش شدید مبادلات تجاری نه تنها نشان‌دهنده تأثیر فشارهای تحریمی و محدودیت‌های بین‌المللی است، بلکه نمایانگر چالش‌های ساختاری در مسیر توسعه روابط اقتصادی است. با این حال، روند رشد ۵ درصدی سال جاری می‌تواند نویدبخش بهبود روابط و گشایش‌هایی در فضای اقتصادی باشد. جزئیات تجارت سال ۲۰۲۴: رشد صادرات اتریش و ثبات صادرات ایران بر اساس گزارش معاونت بین‌الملل اتاق ایران، صادرات اتریش به ایران در سال ۲۰۲۴ رشد ۶ درصدی داشته و به ۱۹۰ میلیون دلار رسیده است. این رشد عمدتاً ناشی از افزایش تقاضای بازار ایران برای ماشین‌آلات تولید، تجهیزات پزشکی و محصولات شیمیایی بوده است. افزایش واردات

بر اساس گزارش جدید معاونت بین‌الملل اتاق ایران، حجم تجارت دوجانبه میان ایران و اتریش در سال ۲۰۲۴ با رشد قابل توجهی همراه بوده و به ۲۲۰ میلیون دلار رسیده است. این رقم نسبت به سال قبل حدود ۵ درصد افزایش داشته و نشان‌دهنده تحرک نسبی در روابط اقتصادی دو کشور است. نکته قابل توجه در این گزارش، تثبیت جایگاه پسته و فرش به عنوان مهم‌ترین کالاهای صادراتی ایران به بازار اتریش است. به گزارش «نقش جهان»، بررسی روند تاریخی تجارت ایران و اتریش حاکی از آن است که در سال ۱۹۷۰ حجم مبادلات تجاری میان دو کشور به حدود ۱.۲ میلیارد دلار رسیده بود. این رقم در آن زمان بیانگر اهمیت بالای روابط اقتصادی میان تهران و وین بود. اما با تشدید تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران و بروز تنش‌های ژئوپلیتیکی، حجم تجارت میان دو

این اقلام از اتریش می‌تواند بیانگر نیاز ایران به تکنولوژی‌های نوین و تجهیزات پیشرفته در صنایع مختلف باشد. از سوی دیگر، صادرات ایران به اتریش در سال ۲۰۲۴ تقریباً بدون تغییر و در حدود ۳۰ میلیون دلار باقی مانده است. عمده محصولات صادراتی ایران شامل محصولات پتروشیمی، پسته، خشکبار و فرش است که همچنان جایگاه ویژه‌ای در بازار اتریش دارند. پسته ایران به‌ویژه در بازارهای اروپایی به عنوان کالایی با کیفیت و مرغوب شناخته می‌شود و فرش ایرانی نیز همواره در میان اقلام صادراتی فرهنگی و سنتی مورد توجه بوده است. اتریش به عنوان یکی از کشورهای اروپایی که روابط سیاسی و اقتصادی نسبتاً کم‌تنش و پایداری با ایران دارد، نقش مهمی در تقویت همکاری‌های دو جانبه ایفا می‌کند. با این حال، عوامل متعددی مانع توسعه گسترده روابط

تجاری شده است. مهم‌ترین چالش‌ها شامل تحریم‌های بین‌المللی، رقابت فزاینده با کالاهای چینی در بازار ایران و فشارهای تحمیلی اتحادیه اروپا بر روابط تجاری با ایران هستند. تحریم‌ها به طور خاص محدودیت‌های جدی بر تجارت کالاهای تکنولوژیک و سرمایه‌گذاری‌های مشترک ایجاد کرده‌اند که این موضوع، همکاری‌های میان دو کشور را در بخش‌های کلیدی مانند فناوری، انرژی و مهندسی با کندی مواجه ساخته است. با این حال، به عقیده کارشناسان اقتصادی، رفع یا کاهش تحریم‌ها می‌تواند به عنوان کلید اصلی توسعه روابط تجاری ایران و اتریش عمل کند. توسعه همکاری‌ها در بخش‌های فناوری، مهندسی، زیرساخت و انرژی فرصت‌های ارزشمندی برای هر دو کشور فراهم خواهد کرد که می‌تواند به رشد قابل توجه حجم تجارت منجر شود.

www.naghshejahannews.ir

نقش جهان

هفته نامه فرهنگی - اقتصادی - سیاسی

■ شنبه ۱۰ خردادماه ۱۴۰۴ ■ سال پنجم

■ ۴ ذی الحجه ۱۴۴۶ ■ ۳۱ می ۲۰۲۵ ■ شماره ۳۵۹

مدیر مسئول و صاحب امتیاز: فریدون حلیمی

سر دبیر: مرجان کمیلی

مدیر هنری: مهدی صالحی طاهری ■ رئیس شورای سیاست گذاری: دکتر پیمان حبیبی

naghshejahannews @naghshejahannews

آدرس: تهران - خیابان دماوند، ایستگاه ایوریجان، پ ۴۰۶، ط ۲
سازمان آگهی نقش جهان: ۰۹۱۲۱۰۱۶۸۶۶ - ۷۷۷۵۱۵۶۶۶ - ۰۲۱

«نقش جهان» از مشکلات مردم در اخذ وام های خرد از بانک ها گزارش می دهد؛

هفت خوان تسهیلات خرد بانکی

می شود. بسیاری از متقاضیان اظهار می کنند که اگر قرار است برای دریافت ۳۰ میلیون تومان، چند ماه دوندگی کرده و چند ضامن بیاورند، این وام عملاً فایده ای ندارد. علاوه بر موارد مذکور، در موارد زیادی متقاضی نمی داند چرا درخواست او رد شده است. بانک نه دلیل رد اعتبار سنجی را شفاف بیان می کند، نه متقاضی امکان اعتراض دارد. نبود شفافیت سبب بی اعتمادی عمومی به نظام بانکی شده است. بررسی آمارهای رسمی بانک مرکزی و صورت های مالی بانک ها نشان می دهد که سهم تسهیلات خرد از کل تسهیلات بانکی در ایران بسیار ناچیز است. این در حالی است که تقاضا برای این وام ها به دلیل شرایط اقتصادی سخت، تورم بالا و افزایش هزینه های زندگی به طور مداوم رو به افزایش است. طبق گزارش های منتشر شده توسط بانک مرکزی در سال های اخیر، بیش از ۷۰ درصد از تسهیلات بانکی به بخش های کلان اقتصادی، شرکت های بزرگ و بنگاه های وابسته به نهادهای خاص اختصاص یافته است. در حالی که تسهیلات با مبالغ پایین (کمتر از ۱۰۰ میلیون تومان) سهمی کمتر از ۱۰ درصد از کل مانده تسهیلات را به خود اختصاص داده اند. برای مثال، در سال ۱۴۰۲، از مجموع بیش از ۴،۰۰۰ هزار میلیارد تومان مانده تسهیلات بانکی در کشور، حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان به تسهیلات خرد اختصاص یافته که این رقم کمتر از ۸ درصد کل مانده تسهیلات است. این رقم در سال های قبل نیز به طور پیوسته پایین بوده است. بررسی های انجام شده در برخی گزارش های رسمی نشان می دهد که عمده منابع بانکی در اختیار کمتر از ۵ درصد از گیرندگان تسهیلات قرار دارد. این بدان معناست که افراد و گروه هایی خاص با نفوذ یا دارایی بالا، دسترسی کامل به منابع مالی دارند، در حالی که میلیون ها ایرانی برای دریافت وام ۳۰ میلیونی دچار بحران اند. بررسی ریشه های ناکامی در دسترسی آسان و عادلانه به تسهیلات خرد نشان می دهد که این وضعیت صرفاً ناشی از رفتار بانک ها نیست، بلکه از نارسایی ها و کاستی های ساختاری در سطوح مختلف سیاست گذاری، قانون گذاری، نظارت و عملکرد اجرایی نشأت می گیرد. ضعف در سیاست گذاری کلان اعتباری یکی

گروه اقتصاد کلان: تسهیلات خرد به عنوان یکی از مهم ترین ابزارهای تأمین مالی اقشار کم درآمد و آسیب پذیر، نقش اساسی در تحقق عدالت اقتصادی و گسترش فرصت های برابر در جامعه ایفا می کند. به گزارش «نقش جهان»، در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، دسترسی به این نوع وام ها راهی برای خروج از فقر، توسعه کسب و کارهای کوچک و توانمندسازی اقتصادی خانواده ها بوده است. در ایران نیز در سال های اخیر، هم زمان با رشد مشکلات معیشتی، تورم، کاهش قدرت خرید و افزایش بیکاری، تقاضا برای تسهیلات خرد به شدت افزایش یافته است. اما آنچه عملاً مشاهده می شود، فاصله معناداری است میان تقاضای واقعی مردم برای دریافت وام های کوچک و عملکرد نظام بانکی در پاسخ به این نیاز. صف های طولانی، درخواست های مکرر برای ضامن معتبر، الزامات سنگین وثیقه ای، تأخیرهای بی پایان در پرداخت و رفتار تحقیرآمیز برخی کارکنان بانکی، تنها بخشی از مشکلاتی است که متقاضیان وام های خرد با آن مواجه اند. از سوی دیگر، بانک ها نیز با استناد به مشکلات ساختاری خود، ریسک نکول بالا و نبود ابزارهای مؤثر برای اعتبار سنجی، ارائه این تسهیلات را محدود کرده اند. دریافت یک وام خرد در ایران، اگر چه در ظاهر ساده و در چهار چوب قانون مشخص است، اما در عمل با مجموعه ای از فرآیندهای پیچیده، متناقض و گاه تحقیرآمیز همراه است. برای بسیاری از مردم، نه اصل مبلغ وام، بلکه عبور از مراحل اداری طاقت فرسا و شرایط غیر منطقی بانک ها به کابوسی فرساینده تبدیل شده است. تجربه متقاضیان تسهیلات خرد در ایران، روایت مشترکی از سختی، بی اعتمادی، تحقیر، و بی نتیجه بودن تلاش هاست. این چالش ها نه تنها در حوزه اقتصادی، بلکه در سطح روانی و اجتماعی نیز آثار منفی گسترده ای به جا می گذارند. در حال حاضر فرآیند دریافت وام خرد در برخی بانک ها آن چنان طولانی است که متقاضی پس از هفته ها دوندگی و تکمیل پرونده، از پیگیری صرف نظر می کند. مراجعه مکرر به بانک، درخواست های متعدد برای تکمیل مدارک، مراجعه به دفاتر ثبت اسناد برای تنظیم وثیقه یا چک، و ار جاع به کمیته اعتبارات، وقت زیادی از مردم می گیرد که غالباً درگیر مشکلات معیشتی و روزمره اند. شاید مهم ترین و بزرگ ترین مانع برای دریافت وام خرد، ارائه ضامن معتبر باشد. بانک ها عمدتاً تنها کارمندان رسمی دولت با حکم کارگزینی و گواهی کسر از حقوق را می پذیرند. این در حالی است که متقاضیان اغلب از اقشار فاقد شغل رسمی اند. در موارد دیگر، وثایق مورد قبول نظیر سند ملکی، خودرو یا سپرده بانکی نیز از توان مالی این افراد خارج است. در نتیجه بسیاری از متقاضیان مجبور به پرداخت پول به افراد برای معرفی به عنوان ضامن می شوند یا اصلاً از وام صرف نظر می کنند. از دیگر تناقض های آشکار تسهیلات خرد این است که برای مبلغی نسبتاً ناچیز (مثلاً ۲۰ تا ۵۰ میلیون تومان)، همان فرآیندهای سخت و پیچیده وام های چند صد میلیونی اعمال

یارانه نقدی باید ۳ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان باشد

اصلاح قیمت ها به درستی پیاده سازی نشد. در نتیجه، یارانه ها به مرور از اثربخشی افتادند و در برخی موارد با چند عنوان و اسم جدید پرداخت شدند، بدون اینکه هدفمندی واقعی در آن ها وجود داشته باشد. وی متذکر شد: اگر این یارانه ها به شکل اصولی ادامه می یافت، می توانست به شکل قابل توجهی رضایتمندی عمومی را افزایش دهد، به بهبود ضرب جینی کمک کند، فقر را کاهش دهد و نابرابری اقتصادی را اصلاح کند. پرداخت مستقیم و شفاف، نه تنها کارایی اقتصادی دارد، بلکه آثار اجتماعی مثبتی هم دارد. اما متأسفانه یارانه ها در مسیر اجرایی بی تدبیری، روزمرگی و بی توجهی به تورم شدند. شقاقی شهری در پایان گفت: به شرط اصلاح ساختارها و تقویت بانک های اطلاعاتی بله. ما همچنان شاهد هستیم که بخش بزرگی از یارانه ها به شکل غیرمستقیم به بخش هایی نظیر انرژی، تولید و صنایع بزرگ داده می شود که بخش زیادی از آن حیف و میل می شود یا به رانت تبدیل می شود. اگر یارانه ها شفاف شوند و مستقیماً به مردم برسند، با نظارت دقیق، می توان اثربخشی آن را افزایش داد و از فرسایش منابع ملی جلوگیری کرد. این همان سیاستی بود که در ابتدا طراحی شده بود، اما ناتمام ماند.

اجازه بدهید با یک محاسبه ساده موضوع را روشن کنم: آن زمان دلار حدود ۱۰۰۰ تومان بود، یعنی یارانه ۴۵۰۰۰ تومانی معادل ۴۵ دلار می شد. امروز اگر نرخ دلار آزاد را حدود ۸۰ هزار تومان در نظر بگیریم، آن یارانه باید معادل ریالی ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان باشد. حتی با نرخ توافقی ۷۰ هزار تومانی، این عدد حدود ۳ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان می شود. شقاقی شهری تأکید کرد: اگر سیاست هدفمندی به شکل اصولی ادامه پیدا می کرد، امروز یارانه نقدی چند برابر می شد؛ با احتساب بعد خانوار میانگین ۳ یا ۴ نفر، امروز باید بین ۹ تا ۱۲ میلیون تومان به حساب خانوارها واریز می شد. در حالی که در شرایط فعلی، حتی برای دهک های پایین جامعه هم بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان واریز می شود. فاصله از ۳۰۰ هزار تومان تا ۳ میلیون تومان، خودش گویای عمق ضعف اجرای این سیاست در ادامه است. این اقتصاددان درباره انحراف این طرح تصریح کرد: یکی از دلایل اصلی آن، عدم اراده دولت های بعدی در تداوم اصولی طرح بود. دولت ها با آن را کنار گذاشتند، یا به تدریج از اهداف اصلی آن فاصله گرفتند. از طرفی، زیرساخت های لازم مثل بانک های اطلاعاتی، شناسایی دقیق دهک های درآمدی و نظام نظارتی شفاف برای

گروه اقتصاد کلان: وحید شقاقی شهری اقتصاددان در گفتگو با بازارنوز پیرامون ارزش پایین یارانه های نقدی اظهار کرد: اساس و فلسفه طرح هدفمندی یارانه ها که در اواخر دهه ۸۰ کلید خورد، این بود که یارانه ها از حالت غیرمستقیم و پنهان خارج شوند و به صورت مستقیم به حساب مردم واریز شود. بررسی هایی که آن زمان انجام شده بود نشان می داد که پرداخت مستقیم یارانه ها می تواند رضایتمندی عمومی را افزایش دهد، از هدررفت منابع جلوگیری کند و مانع از رانت و فساد در تخصیص یارانه ها شود. این اقتصاددان توضیح داد: در آن برهه زمانی یارانه تولید در بخش های مختلف حذف و کل مبلغ حاصل از آن به حساب مردم واریز شد. البته در همان طراحی اولیه، قرار بود بخشی از منابع آزاد شده صرف حمایت از تولید و ارتقاء تکنولوژی شود که متأسفانه هیچ گاه محقق نشد و تمام مبلغ، مستقیماً به مردم پرداخت شد؛ همان مبلغ معروف ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان که از آن زمان در ذهن مردم باقی مانده است. وی در پاسخ به این سوال که با توجه به تورم بالا در سال های بعد، آیا این عدد عملاً بی اثر نشد؟ گفت: بله، اصل مهم در آن طرح این بود که یارانه پرداختی باید متناسب با تورم تعدیل می شد. اما این اتفاق نیفتاد.